

Razširjen izvleček / Extended Abstract

DIAGNOSTIČNA VREDNOST HITREGA TESTA t-TG ZA CELIAKIJU V TERCIARNEM DIAGNOSTIČNEM CENTRU

J. Dolinšek, A. Potočnik, D. Urlep-Žužej, D. Mičetić-Turk

Odsek za pediatrično gastroenterologijo, hepatologijo in prehrano, Klinika za pediatrijo, Univerzitetni klinični center Maribor

IZHODIŠČA

Veljavna diagnostična merila za celiakijo temeljijo na dokazu reverzibilne okvare sluznice tankega črevesa in seroloških označevalcih za celiakijo, kjer se najpogosteje uporabljamo dokazovanje protiteles proti tkivni transglutaminazi (t-TG).

Hitri test za dokazovanje protiteles proti lastni t-TG v kapilarni krvi je na voljo na nekaterih trgih. Nekatere raziskave kažejo na njegovo uspešno uporabo v različnih okoljih, predvsem pri presejanju večjih skupin prebivalcev.

NAMEN

Namen naše raziskave je bil opredeliti diagnostično uporabnost hitrega testa t-TG pri diagnostiki celiakije in uporabnost testa pri sledenju bolnikov na brezglutenski dieti.

METODE

V raziskavo smo vključili 310 zaporednih bolnikov, ki so bili napoteni v Center za celiakijo naše klinike zaradi suma na kronično enteropatijo oziroma so prišli na redno kontrolo v okviru letnega sledenja bolnikov s celiakijo. Za dokazovanje protiteles proti t-TG v kapilarni krvi preiskovancev smo uporabili test Eu-tTG-Quick (Eurospital, Trst, Italija) in preverili rezultat po 5 in 10 minutah, sočasno pa smo vsem preiskovancem odvzeli tudi vensko kri za dokazovanje protiteles proti t-TG v serumu preiskovancev. Biopsija je bila potrditvena metoda pri vseh na novo odkritih bolnikih s celiakijo.

REZULTATI

Celiakijo smo potrdili pri 39 bolnikih. Pri 33 (84,6 %) bolnikih smo dokazali prisotnost zvišane koncentracije protiteles v venski krvi in tudi pozitiven hitri test t-TG po 5 minutah. Če smo čas podaljšali, je to število naraslo na 36 (92,3 %).

Med 55 bolniki, ki so uživali brezglutensko dieto, je bilo 32 takšnih, ki so imeli zvišano koncentracijo protiteles v venski krvi, vendar je imelo med njimi le 6 (18,8 %) bolnikov po 5 minutah pozitiven hitri test t-TG. Po 10 minutah je to število naraslo na 9 (28,1 %).

ZAKLJUČKI

Hitri test t-TG se je v našem centru pokazal za zelo uporabnega pri odkrivanju novih bolnikov s celiakijo predvsem, če smo čas opazovanja podaljšali na 10 minut. Žal pa se je test izkazal za izredno slabo občutljivega pri odkrivanju bolnikov, ki imajo zaradi neustrezne diete za celiakijo specifičen patološki imunski odziv, zato lahko test predlagamo le za odkrivanje novih bolnikov in ne za nadzor nad dieto.